

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogrske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge de-
žele i. Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserte)** se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 173.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, dne 2. avgusta 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Ruski car na Angležkem.

Danes pride ruski car na Angležko ter bode štiri dni gost angležkega kralja. Stranka dela — Labour Party — je raznetila po celi deželi velik protest proti temu posetu. Demokratje na Angležkem in socijalni demokratje drugod po svetu delajo cara odgovornega za vse zlo, ki se je godilo in se še godi na Ruskem. Car je po njih trditvi sam odgovoren za vso kri, ki se je prelila za časa revolucije, za vse zločine, ki jih je storila in jih še dandanes dela ruska javna in tajna policija, car je odgovoren za vse krive in krivične razsodbe, za ves krivični socijalni red, s kratka za vse zlo, naj se že pojavlja v tej ali oni obliki, naj izvira od koderkoli. Proti „krvavemu carju“ se alarmira delavstvo po celem svetu, obsiplje se ga s psovskami, neti se sovraštvo proti njemu, kakor da bi bil on glava in voditelj reakcije, tajne policije in duševni oče vseh onih njenih hudodelstev, nad katerimi se zgraža ves svet. In vendar tudi ta „krvavi car“, ta vidna glava koruptnega in nazadnjaškega mehanizma ruske države, ni nič več in nič manj, kakor eno samo kolo v tem groznem stroju ter ni in ne more biti odgovoren za vse, kar se na Ruskem slabega godi. Razvoj človeške družbe in civilizacije gre svojo pot, posamezniki, naj že bodo veliki misleci, umetniki ali vladarji, imajo na ta razvoj razmeroma mnogo manjši vpliv, kakor si navadno mislimo. Le skrajno nečimerni in v samega sebe in v svoje zmožnosti zaljubljeni ljudje, kakor n. pr. Gabriele d' Annunzio se povspnejo do malo smešne trditve, da je vsa kultura delo par izvoljencev vseh vekov in narodov, katero so ti človeškemu rodu darovali. Če bi dejal, da je v teh velikih možeh dozorelo kulturno stremljenje vekov in narodov in da so ti vidni predstavitelji in stebri človeške prosvete dolžniki neznanih in nešteti delavcev, ki so živeli pred njimi in sočasno z njimi, bil bi resnici bližje. Zakaj in kako naj bi bil torej car, o katerega izredni nadarjenosti ni nikomur nič znano, naenkrat odgovoren za vse, kar se godi v ogromni državi, katere vidni načelnik je slučajno on. Za to, kar se na Ruskem godi, so odgovorni nešteti milijoni Rusov in nerusov, evropskih in azijskih narodov, današnje razmere so posledice dogodkov, nad katerimi nima ne car ne nikdo drug ni najmanjše kontrole. Kdor mu nalaga to ogromno odgovornost, po nepotrebnem pretirava pomen in moč poedinca v ruski družbi in državi ter hkratu podcenjuje vrednost in moč mas. Da pa to delajo demokratične in celo socijalno demokratične stranke, se nam vidi zelo nelogično in nedosledno, saj so vendar demokratje oni, ki trde, da vsa moč izvira iz mas, da na masah sloni, v njih rokah počiva. Kaste ne pomenijo mnogo, še manj pa poedinca. Sedaj pa izlivajo ves svoj srd, vse svoje sovraštvo na eno samo osebo, katero bi nikdo na svetu ne opazil, ako bi je slučaj ne bil posadil na čelo

velike države te. delajo tega poedinca odgovornega za to, kar se kot posledica sto in stoletnega razvoja godi pred našimi očmi. Niso li s tem na glavo postavljena prej osnovana demokratska načela? Bi li ne bilo bolj demokratično in morda celo bolj pogumno vse posete „krvavega carja“ ignorirati, ne govoriti o njih, iti mu spoti, mesto mu delati špalir, čeprav „ogorčeno protestujočih“ gledalcev. — To ignoriranje bi demokratični stvari mnogo bolj služilo kakor vsi protestni shodi, vsi ognjevitvi protestni članki in vse zabavljive notice. Hoteli ste despotizem proklinjati, mesto tega mu poyete himne, po nenavadnem napevu sicer, a vendar le himne.

In menite li, da bodo imeli boritelji za svobodo ruskega naroda kaj dobrega od vašega početja? Ravno nasprotno. „Pravi ruski ljudje“, černo-sotenjci, organizatorji pogromov in podobni nazadnjaki se bodo še bolj čutili in bodo delali ruskim naprednjakom še večje sitnosti in težave. Mesto da bi ruskim kulturnim delavcem v njih boju pomagali, je v svoji pregorečnosti ovirate, jim delo otežujete.

Zasmehovali ste buržazijo, da s tako slastjo poroča o vsakem še tako neznatnem dogodku vsakdanjega življenja visokih krogov. Grajali ste to po pravici kot nedostojno vmešavanje v privatno življenje teh ljudi. Buržazija se s takim snobizmom, s to grdoservilnostjo v resnici ponižuje. Zakaj pa vi ne smatrate poseta ruskega carja na angležkem dvoru za akt navadne rodbinske vpljudnosti? Vsak nečak sme svojega strica in teto, svoje bratrance in sestrčne posetiti, kadar se mu zljubi in kolikorkrat utegne, zakaj bi tega ne smel tudi ruski car? Gotovo bi bilo bolj demokratično priznati tudi vladarjem pravico do privatnega življenja ter o teh rodbinskih posetih molčati; če pa mislite, da stoje ti poseti s politiko v kaki zvezi, bi bilo bolj modro ta politični pomen pravično oceniti mesto ga po nepotrebnem pretiravati ter tako naganjati vodo na sprotnikom na mlin.

Oficiozni krogi na Angležkem se drže tega načela in bodo sprejeli ruskega carja z ono častjo in tudi z ono prisrčnostjo, s katero so sprejeli nedavno člane ruske državne dume, izvoljene zastopnike ruskega naroda, kateri si je baš pod vladjo sedanjega carja priboril košček ustavnih svoboščin. Tem mladim ustavnim svoboščinam so prijazni odnosi in s svobodoljubnim angležkim narodom neizmerno koristni; zato treba v imenu ruske politične svobode veselo pozdravljati to prijateljsko razmerje med člani najstarejšega evropskega parlamenta in člani mlade ruske državne dume, pozdravljati tudi prijateljski vpliv najbolj konstitucionalnega vladarja na svetu na še na pol absolutistiškega carja. V Londonu se bode car Nikolaj od svojega strica lahko naučil po vrednosti ceniti in spoštovati ustavne svoboščine, katere mu doma reakcionarski

zagovorniki starega režima slikajo kot izrodek revolucionarstva in pogubo države in človeške družbe. Na Angležkem se bode car na svoje oči prepričal, kaj vse zmore politično svoboden narod. Kdor torej ruskemu narodu privoščiti več politične prostosti, bi moral carja na Angleško vabiti, ne pa ga od tam odganjati. Peset rodne zemlje evropskega konstitucionalizma naj mu bode nazorni ponk za njegovo vladarsko delovanje, bode naj mu spodbuda v prizadevanju, da tudi on kot vladar ruske države po svoje pripomore k razvoju in moči ruskega naroda!

Manj radikalizma in več trezne razsodnosti bi bilo v tem kakor v vseh slučajih bolj na mestu.

Politična kronika.

v Poziv k edinosti. „Slovenec“ je priobčil pod mičnim naslovom „Grobokopi edinosti“ članek, v katerem trdi, da kranjski in štajerski „liberalci“ ne marajo edinosti v narodnem boju, kar potrjuje to, kar so oni (klerikalci) vedno trdili, da „liberalna“ stranka kranjska in štajerska ni narodna. Nadalje ovaja posl. Hribarja in Ploja, da barantata z narodnimi sovražniki za male osebne koristi, kakor n. pr. za kak delegacijski mandat v trenutku, „ko gre za zgodovinske odločitve v narodnem obziru“. „Slovenec“ zatrja nadalje, da njegova stranka dobro umeva svoje dolžnosti kot slovenska stranka, da je pripravljena premagati osebne mržnje proti omenjenima poslancema in se združiti z ostalimi jugoslovanskimi poslanci v skupno bojno falango, „ker treba v tem trenutku pokazati edinstvo napram sovražnikom naše narodnosti“. Če drugi ne bodo hoteli ali znali spolnjevati teh narodnih dolžnosti, storili bodo klerikalci sami in povdarja, da bode „liberalna“ stranka sama nosila odgovornost za posledice eventualne razdružitve Narodne zveze, pravi pa, da predsednik zveze dr. Šusteršič še ni oficijelno obveščen o izstopu Zveze južnih Slovanov iz Zveze. — Zasedaj beležimo vse to, da bodo tudi naši čitatelji o tem informirani, ako bi nam najbližja prihodnost prinesla kako iznenadenje. Na nas dela vse to utis, kakor bi klerikalci že danes iskali jagnje, ki bi jim njihove politične grehe odvzelo. Zatrjujemo pa, da nas bode zelo veselilo, ako nas bodo z rodoljubnimi velečini v danem trenutku iznenadili.

v Zakaj ni prišlo do sporazumljenja z obstrukcionisti, nam je pojasnila Korrespondenz Zentrum. Znano je, da hočejo krščanski socijalci čimprej strgati vladno nase ter postaviti na čelo kabineta svojega moža, zato so vrgli svoje dni barona Becka in zato so to pot tudi zaprečili sprave z obstrukcionistiškimi strankami. Kršč. socijalni kandidat za bodočega ministerskega predsednika je trgovinski minister Weiskirchner. Korr. Zentrum piše: „On (Weiskirchner) se je bil preveč zavzel za pooblastilni zakon, ker je vodil osebno pogajanja z opozicijo. Ako bi bila imela akcija krščanskih socijalcev vspeh, bi

bilo s tem dokazano, da se je Luegerju posrečilo, česar Weiskirchner kljub vsem svojim prizadevanjem ni mogel doseči. To bi pa bil vsekako za sedanjega trgovinskega ministra in še bolj za bodočega ministerskega predsednika poraz, ki bi utegnil postati tembolj občuten, ker bi mu ga bil prizadeljen del njegove stranke. Dr. Lueger, čegar politična bistrost je nenavadno velika, je takoj spoznal nevarnost in je zaključil pogajanja z njemu lastno spretnostjo na tak način, da so se morala razbiti, ne da bi se pa smelo zaradi tega pripisovati krščanskim socijalcem kako krivdo“. Tako, sedaj imamo torej iz klerikalnih ust resnico o teh pogajanjih in vemo, da ni šlo ne za slovensko vsenčiliško vprašanje in tudi ne za bosansko agrarno banko ampak v prvi vrsti za to, da se Luegerjevemu protežiranemu Weiskirchnerju ne pokvari kariere in da se mu ne onemogoči sesti jeseni na Bienertovo mesto. Jeli to tisti „zgodovinski trenotek“ o katerem govori s takim patosom gori omenjeni Slovenec uvodnik od sobote? Ni li bilo dr. Šusteršiču že takrat vse to znano? Ali bi se ne dala tudi tako pojasniti njegova neizprosnost? Lueger in Šusteršič sta dobra prijatelja in velika lisjaka. Pojasnilo na ta vprašanja nam prinese bližnja prihodnost.

v Istrski deželni zbor. V seji dne 31. m. m. so bili soglasno izvoljeni deželni odborniki in sicer dva Slovana in troje Italjanov. Na to sta bila sprejeta dva jednaka nujna predloga, s katerima se zahteva naj se takoj oklene zakon o začasnih določbah o funkcijski dobi občinskih zastopov. Zakon je bil v vseh treh čitanjih soglasno sprejet. Namestnik je obljubil, da se potruji za to, da zadobi novi zakon čim prej cesarjevo potrjenje. Deželni zbor je sprejel še nekoliko nujnih predlogov za podporo v sili. Deželni glavar je na to izjavil, da je deželni zbor odgođen.

y Poseti ruskega carja. Na svojem pot v Cherbourg se je ruski car mudil na Nemškem, kjer je posetil cesarjevega brata, princa Henrika. Dne 31. m. m. je priplul v Cherbourg, da poseti predsednika francoske republike. Predsednika Fallièresa so spremljali minister vnanjih rečij Pichon, vojni minister ter minister mornarice, v cesarjevem spremstvu je ruski minister vnanjih rečij Izvolski. Oba glavarja zaveznic spremljajo torej poklicani odgovorni voditelji vnanje politike. Z obzirom na prisotnost francoskega vojnega ministra in ministra mornarice je nedvomno, da so se na sestanku v Cherbourgu razpravljala ne samo vprašanja političnega, ampak tudi vprašanja vojaškega značaja. Rуска in francoska vojna mornarica sta slabi, ruska armada je bila še pred par meseci za vojsko nepraviljena, zato se je Rusija tako naglo uklonila v bosanskem vprašanju diktatu iz Berolina. O vseh teh kočljivih vprašanjih se je bržkone govorilo v Cherbourgu. Z ene in druge strani si bodo imeli odgovorni diplomatje zavez-

nih držav marsikaj očitati. Ako bode Izvolški očitati Pichonu, da ga ni v bosanskem vprašanju dovolj energično podpiral, ga bode ta lahko vprašal, zakaj se je tako naglo udal berlinskemu diktatu in zakaj je kmalo potem dovolil, da sta se nemški cesar in ruski car sešla v finskih skerah pri Bjoerke. Nemški vpliv na oficijelno Rusijo raste. Ruski cesar stoji pod vplivom cesarja Viljema. To se vidi že na tem, da je na poti v Cherbourg posetil princa Heinricha in da se na povratnem potu z Anglije sestane s cesarjem Viljemom samim. Danes je prišel ruski car v Cowes ter ostane tri dni gost angleškega kralja. Ob tej priliki se bode baje govorilo o tem, kako bi se postavila rusko-angleška ententa na trdnjšo podlago ter se spremenila v rusko-angleško zvezo. Anglija dobro pozna nevarnost, ki grozi vsem iz tega, da je Nemčija, katera je bila nedavno še popolnoma osamljena, s svojim drznim in brezobzirnim nastopom v bosanskem vprašanju zavzela svoje prejšnje prevladajoče mesto. Anglija tudi le pre-dobro ve, da je ruska vnajna politika v prvi vrsti zato tako nestalna, ker si car Nikolaj vedno prizadeva vstreči cesarju Viljemu in je to tudi proti interesom ruske države. Na sestanku angleškega kralja in ruskega carja, angleških in ruskih diplomatov bode dovolj vprašanj, o katerih bo treba resno razpravljati. Dogodki v Perziji in dejavnost Kitajcev in Japoncev silijo Rusijo, da vzdrži prijateljstvo z Anglijo, katera ima znaten vpliv v teh deželah in mogočno mornarico, s katero lahko svoj vpliv podpira. V interesu Rusije je torej, da bi bila čim prej sklenjena anglo-ruska zveza. Sklenitev anglo-rusko-francoske zveze bi z veseljem pozdravile vse tri interesirane države. Ker bi pa ta zveza bila obrnjena hočeš nočeš proti Nemčiji, je pač zelo dvomljivo, ali pride do tega, saj se ruski car tako zelo boji zamere v Berlinu in pojde direktno iz Cowesa v naročje svojega ljubljene Viljema.

v Revoluciji na Španskem. Oficijelna poročila pravijo, da se je notranji položaj mnogo izboljšal. V Barceloni je baje vojaštvo popolnoma zatrlo upor, sedem vojnih sodišč je na delu in pridno obsoja na smrt. Tudi drugod je baje že vlada ukrotila upornike. Koliko resnice je na tem, ne more nikdo vedeti, kajti brzojav je v vladnih rokah. Z druge strani se poroča, da se upor širi s kolonije na jug. Ne samo delavstvo, tudi kmetje se puntajo; od tisoč rezervistov poklicanih pod orožje, se priglasita po dva ali trije, drugi se priklaplajo ustašem ali beže čez mejo. Govori se tudi, da namerava karlističski pretendent don Jaime poskusiti svojo srečo, toda tega ni mogoče jemati resno; ne kmetje ne delavci se pač ne puntajo za to, da bi posadili don Jaima na mesto Alfonsa XIII. Položaj kraljeve rodbine se je poslabšal, kralj je zgubil vso popularnost, ker se je premalo brigal za državne posle in je prepustil vse klerikalnemu ministerskemu predsedniku Mauri, ki je uvedel v deželo pravi pravcati despotizem. Da bi vtegnilo biti tudi življenje kralja v nevarnosti, sodimo lahko po tem, da so mu zavarovalnice zvišale za 10% njegove premije za zavarovanje življenja.

Iz Madrida poročajo, da se grozi novinarjem s hudimi kaznimi, ako bi poročali o notranjih nemirih v tujino ali pa tudi v druga mesta na Španskem. Za danes je napovedana splošna stavka. To bi položaj še mnogo poslabšalo, ker bi onemogočilo ekspedicijo čet v Afriko. Vojaštvo v Melilli se še dobro drži, a poroča se vender, da tu pa tam kak bataljon odreče pokornost in noče iti na bojišče. Afriške čete še nič ne vedo o dogodkih v domovini. Novih čet pri-

haja v Melillo prav po malem tamošnji posadki na pomoč, število sovražnikov se pa neznansko naglo množi. Vsa sedna plemena so se že pridružila rifškim Kabilom, njih število presega že baje 40 tisoč.

Dnevna kronika.

z Ali živali mislijo! Pod tem naslovom je prijavil indijski podmaršal Tyrell poudčen članek v časopisu „Spectator“. Tyrell je imel opico, pred katero je postavil ob neki priliki zrcalo, da bi opazoval, kako se bo žival obnašala proti svoji podobi. Opica je seveda mislila, da vidi svojo tovarišico in je skočila za zrcalo, da jo prime; potem pa se je vrnila in se postavila zopet pred zrcalo in nekočkrat ponovila skok za zrcalo. Končno je pa uvidela, da je njen trud zastonj in je prišla na pravo misel. Trdno zroč v zrcalo, je nategnila počasi in tajno svojo roko za zrcalo ter pazila, če bi dosegla tam svojo tovarišico. Ves čas ni spustila očesa z zrcala. — Nekoč je sedel podmaršal na verandi in čital; opica je bila privezana k stebri na kratki veržici. V tem je prišel vojak z nekim obvestilom in se je postavil pred generalom po vojaško. Opico je zelo zanimala vojakova puška in jo je skušala takoj doseči. A veržica je bila prekratka. Opica pa si je pomagala. Zgrabila je palico, ki je slonela blizu nje, in je potrkala radovedno ob puškino kopito in je odložila zopet palico z zadovoljnim obrazom.

|| z Kako klerikalci negujejo slovensko umetnost! O tem pripoveduje „Gorenjec“ sledečo zanimivo zgodbo: „Prav vseeno je klerikalcem, ali je kdo tistih, ki ga podpirajo. Slovenec ali Nemec, ali pravi umetnik ali navaden mazač, glavno načelo njih je, da je klerikalec. Izmed nešteti dokazov omenimo tu le enega. Žena nekega slovenskega umetnika, ki se kot umetnik nikdar ne vtika v politiko, govori slučajno z nekim jezuitom ter mu toži, kako se pri nas prezirajo domači umetniki, a nasprotno, kako se protežirajo tuji, dostikrat manj vredni umetniki. Jezuitje so takrat imeli priliko dokazati, katere umetnike si bodo za svoja dela izbrali. Dotični jezuit je omenjeni gospej obljubil, da se bo o tem vprašanju že posvetoval. Res se nato zopet sničeta in kaj pravite, kako je zvit lisjak to vprašanje rešil? Vprašal je: „Ali je vaš mož praktičen klerikalec?“ Gospa mu odgovori: „Ne, on tudi ni praktičen liberal, ker se kot umetnik sploh ne briga za politiko.“ Na to jo jezuit odpravi: „potem obžalujem, gospa!“ in delo je dobil „praktičen“ nemški klerikalec.“ Brez komentarja!

z V Bosni in Hercegovini je bilo v šolskem l. 1907/8 106 analfabetstkih tečajev, katere je obiskalo 3324 učencev. Od teh je bilo 46% mohamedancev, 21% pravoslavnikov in 33% katolikov. Z uspehom je izvršilo 2359 učencev, torej 70%.

z Analfabetizem v Italiji. Po ljudskem štetju je bilo v Italiji l. 1901. 32 milj. 500.000 prebivalcev, od teh 27 milj. 500.000 nad 6 let starih. Od slednjih je bilo 13 milj. 350.000 analfabetov (48,5%). Najslabše je tozadevno v Siciliji, kjer je 73% in v Kalabriji, kjer je 80% analfabetov.

z Sokolska razstava bo v Pragi povodom VI. vsesokolskega zleta leta 1912. V prvi vrsti bo kazala življenje in delo češkega sokolstva, pa tudi vsega ostalega slovanskega sokolstva. Predočila bo organizacijo sokolstva od početka do danes, svrha sokolstva na polju telesne in duševne vzgoje, uspehe sokolstva, dalje vlogo sokolstva v boju za češke manjšine, v dviganju narodne zavesti, v širjenju ljudske prosvete itd.

z Uspehi pruske politike proti Poljakom. Vkljub silnim milijonom, ki jih troši pruska vlada za germanizacijo Poljakov, je uspeh = 0. Leta 1890. je bilo v Nemčiji 2 milj. 922.475 Poljakov, l. 1900: 3 milj. 305.749, l. 1905. pa že 3 milj. 646.446. Očitno so se pomožili Poljaki v okrožjih Düsseldorf, Arnsberg, Münster, Potsdam in Berlin. V Düsseldorfu od 4672 na 45.623, v Arnsbergu od 20.131 na 97.703, v Münsteru od 5490 na 40.723, v Potsdamu od 9.000 na 30.000, v Berlinu od 12.000 na 24.000. To vznemirja nemške hakatiste in zato jim je zdaj že žal, da so uvedli zakon o ekspropriaciji na Poznanjskem,

ker s priseljivanjem Poljakov v nemške kraje postajajo ti dvojezični. Boje se posebno za Potsdam in Berlin. Zato bi zdaj najrajši, da bi vlada zabranila izseljevanje Poljakov iz Poznanjskega, ker vidijo, da ga ne morejo ponemčiti.

z Borowska. Preiskava gospe Borowske, morilke odvetnika dr. Lewickę, glede njenega duševnega stanja, je končana. Zdravniki so jo spoznali za popolnoma normalno. Porotna obravnava bo najbrže koncem septembra.

Sokolski dan v Krškem.

Starodavno mesto Krško je včeraj doživelo sokolsko slavo kakor ga še ni bilo v našem lepem štajersko-kranjskem Posavju. Obbleklo je pa tudi zato svojo praznično obleko: le malo je bilo hiš in hišic, s katerih bi ne pozdravljala trobojnica domačina in tujca, Štajerca gori od ogrožene naše narodne meje, veselega Dolenjca in temperamentnega slovanskega brata onkraj Sotle. V lepo okrašenem mestu sredi vinskih gor in gozdatih hribov, ob temnozeleni, na jug hiteči Savi je slavila včeraj sokolska misel, misel napredka in narodnosti, svoj veličasten praznik, celjska sokolska župa pa prvi svoj izborni uspehi zlet.

Slovenski sokoli — okrog 250 po številu — so se pripeljali z dopoldanskim vlakom na Videm. Že med potjo so sokolstvo veselo pozdravljale trobojnice v Sevnici; pot s kolodvora v mesto pa je bila odičena kakor za prihajajoče zmagovalce. Došlo bratstvo je pozdravil na kolodvoru starosta krškega „Sokola“ br. Humek z navdušenimi besedami; odgovoril mu je starosta celjske župe in podstarosta slovenske sokolske Zveze br. dr. Gvidon Sernec. Na to so korakale sokolske vrste skozi krasen slavalok, katerega so napravili vrli narodni Videmčani, preko Save v mesto.

Višek slavnosti je bil krog pol-dneva, ko se je razvil prapor krškega „Sokola“. Razvitja se je udeležil župan krškega mesta g. dr. Romih s celim novoizvoljenim naprednim obč. zastopom, slovensko in hrvatsko sokolstvo z 8 zastavami ter nešteto množica meščanstva in kmečkega ljudstva. Na oficijelni, krasen pozdrav župana je odgovoril tajnik „Saveza hrvatsk. sokolskih društev“ dr. Janeček živahno, poetično ter starosta celjske sokolske župe dr. Gvidon Sernec s krasnim nagovorom na mladega krškega „Sokola“. Govorila je tudi županja gospa dr. Romihova, ko je pripela prvi spominski trak na novo zastavo. Med posameznimi govori so se mogočno razlegali zvoki „Hej Slovanov“, „Lepe naše domovine in „Naprej zastava Slave“. Po razvitju se je vršil obhod po mestu. V treh zborih je korakalo sokolstvo po mestu. Navdušenje, s katerim je občinstvo pred hišami in z oken pozdravljalo mogočno nad 400 mož broječo sokolsko armado, se ne da popisati. Iz vseh oken so letele cvetlice in venci na sokole — pač živ dokaz naklonjenosti in ljubezni do naših odličnih telovadcev.

Javna telovadba se je vršila na lepem prostoru ob Savi; bila je tam prirejena obsirna tribuna in klopi okrog telovadišča, katerega so zagrajevali visoki drogovi z veselo plapolajočimi trobojnicami. Proste vaje je izvajalo krog 100 telovadcev, samo moštvo celjske sokolske župe. Hotel se je dobiti nekak pregled o delu v telovadnicah te župe — in moramo reči, da smo lahko zlasti mi štajerski Slovenci zadovoljni in ponosni, da imamo sokolstvo, ki ne služi samo za parado, ampak ki si v resnici krepi telo in duha v resnem telovadnem delu. Vaje je vodil načelnik župe, br. Jos. Smertnik iz Celja, na svoj precizen in energičen

način. Občinstvo je neprestano akklamiralo telovadce. Gledalcev je bilo sigurno nad 3 tisoč. Bila je to nepozabna slika; na sredi čilo, krepko naše sokolstvo, kroginkrog pa pisana množica tisočerihi glav, kmetov in gospode. Vaje na orodju je izvajalo 68 telovadcev. Nestrokovnjaku je težko popisati, koliko izurjenosti, gibčnosti, prožnosti in preračunano uporabljene moči so združevale vse tiste vaje na najrazličnejšem orodju. Izvajale so se tudi skupine in so nastopili še posamezni telovadni oddelki. Predvsem vzorna vrsta zagrebških sokolov s čudovito lepimi vajami s kolesi; nadalje krške sokolice z obroči, naraščaj krškega „Sokola“ s palicami in vzorni vrsti — vrliga hrvaškega sokolstva na orodju. Osebito veliko priznanja so žele sokolice s svojim lepim in sigurnim nastopom.

Po javni telovadbi se je razvila veselica na telovadišču in okrog njega, koder so se trudile po raznih šotorih domače dame in sokolice, da zadovoljijo vse lačne in žejne želodce. Škoda le, da se je vsled suše vzdigoval neznosen prah. — Celjska narodna godba je pod vodstvom g. Koruna neumorno svirala. Koncertirala je že prejšnji večer na Gregoričevem vrtu z velikim uspehom.

Slavnosti v Krškem so se udeležili „Sokoli“ iz Celja, Št. Jurja, Žalca, Braslovca, Šoštanj, Maribora, Hrastnika, Trbovelj, Sevnice, Brežic, Sv. Križa, Ljubljane, Zagorja, Radovljice, Ribnice, Novega mesta bodisi korporativno, bodisi po odposlancih. Posebna hvala gre tudi bratom Hrvatoma, kateri so poslali 150 sokolov v Krško; došlo je tudi nekaj narodnega zagrebškega občinstva. Živeli vsi!

Naj bi včerajšnji krasen uspeh naše domače sokolske župe budil v njej sami in v nas vseh vedno več delavnosti in navdušenosti za sokolsko misel!

Štajerske novice.

Stara zvijača. V Laški trg predstavljani sodnik dr. Kratter je bil šele pred nekaterimi meseci imenovan kot sodnik v Mautern očitno s tem namenom, da dobi prvo lepo mesto na Slovenskem in je tem lažje sedaj preskočil vse druge prošilce, ki so se oglasili za prazno mesto sodnika v Laškem trgu, o katerem se je itak že dalje časa vedelo, da bode kmalu prazno. Ko bi kdo sedaj oporekal, bi se mu odgovorilo, da je Kratter itak samo v isti lastnosti prestavljen in da si svojega položaja ni izboljšal. Dobro vemo, kam pes taco moli. Stara zvijača! Treba je, da zasedajo na Slovenskem Štajerju vsa boljša mesta sami Nemci. Dr. Kratter je Nemec, ki bode kolikor mogoče nasprotoval slovenskemu uradovanju, ki pa gotovo Slovencev ne bode razumel, ker ni naš rojak. „Naučil“ se je morda slovenščine v slovenskem mariborskem kurzu, kar znabiti zadostuje, da razume navadne reči, bere navaden spis, nikakor pa ne, da bi tudi razumel ljudstvo. Imenovali so se še nekateri drugi nemški sodniki, kakor dr. Weingerl, ki je prestavljen iz Ljutomeru v Ptuj in dr. Premschack iz Laškega trga v Maribor. Nezasedeno pa je ostalo mesto sodnika v Ljutomeru, čeprav bi se bil lahko istočasno imenoval naslednik. A zakaj? — Že več, kakor eno leto ima slovenski avskultant dr. Hicelberger, ki je štajerski rojak, sodnijsko skušnjo, a vendar še sedaj ni bil imenovan, očitno zaradi tega ne, da bi bil lahko čez malo časa tje imenovan avskultant nemškega mišljenja Dev (kranjski Nemec), kateri pa dosedaj še nima sodnijske skušnje. Na ta način odjedajo kruh in službo slovenskemu avskultantu dr. Hicelbergerju. Mi Slovenci se proti takim

krivcem sedaj, ko so Nemci povsod na krmilu, braniti ne moremo: pribiti pa je treba take dogodke zato, da občinstvo ve, kako vlada ravno pri sodiščih krivica namesto pravica. V Celju slušbuje avskultant, ki se piše dr. Karl Petriczek, resah se podpiše Petritschek. Njegov oče se piše Petriček. Ali je že v justični službi vse dovoljeno in že lahko vsak uradnik svoje ime prenaredi, kakor hoče? Znan nam je slučaj, da je bivši okrajni glavar v Celovcu slovenskega kmeta kaznoval, ker se je pisal slovensko, čeprav je bilo ime v krstni matici zapisano nemško. Ali dotični zakoni in naredbe ne veljajo tudi za tiste, ki se hočejo iz Slovencev preleviti v Nemce? Ravno pri sodiščih mrgoli odpadnikov, ki so spremenili svoje ime in ki pišejo namesto „č“, „š“, „tsch“, „sch“. Seveda nadsodišču ali justičnemu ministerstvu ne pride na misel, da bi kaj takega prepovedalo; marveč taka neznačajnost višjim oblastvom celo ugaja, ker dobi Spodnji Štajer na ta način bolj nemško lice. Poznamo Vas gospode pri nadsodišču in justičnem ministerstvu!

o Vodja klerikalnih posojilnic breznačajnej? Kako neki! Na večstranska vprašanja, kako bi se moglo Vladimirju Pušenjaku dokazati breznačajnost pri ljutomerski sodnji, poročamo, da se je ponudil od kmeškega fanta Sagaja dokaz resnice o sledečih dejstvih: Pušenjak je bil pred malo leti kot dijak na vseučilišču hud nasprotnik klerikalstva. V „Sloveniji“ se je navduševal za svobodno šolo. V Konjicah je spisal v pritožno knjigo čitalnice leta 1902 spis, kjer pravi, da je on poslal v imenu napredne mladine „Slov. Narodu“ (torej liberalnemu listu!) pozdravno brzojavko. V istem spisu izraža ostro obsodbo zoper dr. Korošca, pravi, da je ustanovitev klerikalne stranke smrt štajerskih Slovencev v narodnem oziru, imenuje dr. Korošca največjega koristolovca in sovražnika naroda. Predložitev tega spisa v izvirniku se je sodnji ponudila. Nadalje se je ponudil dokaz, da je Pušenjak letos spremljal kot agitator predsednika klerikalne stranke Roškarja po volilnih shodih in priporočal to stranko kot Slovencem edino srečnosno. Glede delovanja na združnem polju se je ponudil o breznačajnosti Pušenjaka dokaz s tem, da se je šolal v Darmstadtu s podporo celjske združne zveze, v katere službo se je ponudil posvetiti, da je pa bil v službi le par mesecev, nadalje da je v ti lastnosti na stroške kruhodajalcev na tistem deloval za konkurenčni zavod klerikalne združne zveze v Ljubljani. Ponudil se je dokaz o tem, da je Pušenjak kot uslužbenec celjske zveze po nasvetu poznavalca štajerskih krajevnih razmer V. Spindlerja na stroške celjske zveze prepotoval vse kraje, kjer bi se mogle ustanoviti napredne zdruge. Pušenjak, v tistem delu za konkurenčno klerikalno zvezo, pa je odlašal s formalno ustanovitvijo zdruge nalašč, dokler ni prestopil naenkrat v klerikalno združno zvezo. V prvih tednih pozneje je Pušenjak povsod ustanovil posojilaice za klerikalno zvezo, kjer je po Spindlerjevem nasvetu pripravljati tla za ustanovitve že prej za celjsko zvezo, n. pr. št. Janž na dr. p. itd. Kot breznačajnost se je imelo dalje dognati po pričah, da je ta Pušenjak cele mesece polnil klerikalne liste z najgršimi lažmi zoper svoje kruhodajalce pri celjski združni zvezi. Hotelo se je nadalje dokazati, da se je Pušenjak še nekaj dni pred odhodom iz Celja zlagal neki dami, da gre v Ljubljano h napredni in ne h klerikalni zvezi. Nadalje bi se imelo dognati, da se je dal Pušenjak od kle-

rikalnega poslanca imenovati lažnjivca, ne da bi iskal zadoščenje, dalje, da je na Dunaju v prepiru z burši dal istim, ko so ga kontrahirali, na tuje ime se glasečo vizitko, potem pa jo popihal z Dunaja, slednjič, da je umazano postopal v rodbinskih zadevah v Konjicah itd. itd. — To je torej vodjo klerikalnih posojilnic uplašilo, da je zbežal pred dokazom resnice o obdolžitvi, ki je najhujša, kar si jih civiliziran človek more sploh misliti.

o Iz Celja. Otroci po umrlem svojem očetu Franc Hrašovcu so darovali C. M. družbi 50 K. — Vest v Ograbljenem vestniku zadnje šte. našega lista popravljamo v toliko, da je tam omenjenih 10 K daroval nek neimenovan sorodnik ne pa dr. Juro Hrašovec.

o Tiskovne pomote. V uvodniku v šte. 171. čitaj v 1. stolpiču v 18. vrsti odzgoraj „delavci imajo veliko orožje — stavko, mesto stranko; v uvodniku v šte. 172. čitaj v 3. stolpiču v 21. vrsti: „Španci, ki so že petsto let v njih deželi“, mesto pet let.

o Iz Rečice. V nedeljo dne 25. m. m. se je vršil tu prav živahno obiskan zaupni shod glede ustanovitve okrajne bolniške blagajne za naš okraj. Shoda se je udeležilo nad 60 obrtnikov, župani in odborniki iz Mozirja, Ljubnega, Kokarij in Rečice ter vladni zastopnik g. nadkomisar dr. Hohl. Sklicatelj g. Rudolf Pevec je otvoril zborovanje, na kar se je izvolil za predsednika shoda g. dr. Josip Goričar, za zapisnikarja g. Zdravko Deleja. Gosp. predsednik je pozdravil vse navzoče in dal besedo sklicatelju g. Pevcu, kateri je obširno pojasnil, zakaj nam je lastna bolniška blagajna za okraj Gornjigrad potrebna. Gosp. vladni zastopnik dr. Hohl je pojasnil, na kakšen način bi se okrajna bolniška blagajna dosegla. G. predsednik je vprašal na to udeležence ako so za to in ako uvidijo potrebo ustanovitve okrajne bolniške blagajne za sodni okraj Gornjigrad, na kar so se sprejele od g. R. Knafliča predlagane resolucije.

1. Ustanovitev okrajne bolniške blagajne je za naš okraj nujna življenjska zadeva. 2. Na javnem shodu interesentov na Rečici dne 25. julija 1909 za okrajno bolniško blagajno gornjegrajsko se soglasno sklene, da se za ustanovitev okr. bolniške blagajne upravičeni delovati vsi delodajalci, delavci, zadruga in občine. 3. Za ustanovitev okrajne bolniške blagajne se ustanovi odbor 4 udov, ki naj izposluje od vseh zgoraj imenovanih faktorjev podpise za tozadevno prošnjo na c. kr. namestnijo. 4. V prošnji se naj vprašanje o sedežu blagajne izpusti. 5. Prošnja se naj vloži najpozneje do Novega leta 1910. — Glede na 3. resolucijo da g. predsednik na glasovanje volitev 4 udov v pripravljalni odsek, ter so bili per acclamationem izvoljeni g. Rudolf Pevec iz Mozirja in župani g. Josip Praznik iz Kokarij, g. I. Kolenc iz Gornjegograda in gosp. J. Ermenc iz Ljubnega.

o Iz Gornjegograda. Kaplan Berk je sprva jako rad zahajal v eno tukajšnjih gostiln, kjer mu je točila rujno vince brhka, rudečelična natakara. Kdo bi mu zameril, saj je kaplan ravno tako krvav pod kožo, kakor vsak drug. Toda kdo bi se tu in tam malo ne poigračkal z brhko natakaro in včasih tudi s prijazno gostilničarjevo dekle. Tako se je prigodilo nekega dne, da je bil kaplan Berk natakarici in dekli preveč nadležen in to vpričo gostilničarja, ki je bil takrat velik prijatelj kaplanov in seveda klerikalec. Gostilničar je celo kaplanovo komedijo gledal nekoliko časa postrani, ko pa mu je bilo le zadosti, je vdaril

s pestjo ob mizo in zavpil nad njim: „Kaj pa mislite? Jaz ne pustim, da se v moji gostilni kaj takega godi, če tudi nič več ne pridete sem.“ Tako je gostilničar kaplana moralno postavil na plan. No, pa kaplan Berk ima debelo kožo in si ni storil mnogo iz tega. Saj lepih deklet je dosti, oštarij pa tudi. — In ta kaplan Berk je glavni branitelj vere in morale v gornjegrajskem okraju.

o Umrli je v Trbovljah velepos. g. Franc Kalan v starosti 74 let. Bil je časten član trb. požarne brambe, častni načelnik veter. društva v Trbovljah itd. Pogreb se vrši jutri ob 3. uri pop.

o V poštne okolice Rečice vas se raznaša od 1. avg. naprej pošta po 3 krat na teden.

o Umrli je v petek, 30. julija v Šmarju pri Jelšah vpok. sodn. oficijal Jože Kollaritsch. Bil je kakor piše celjska „D. W.“ „strammer deutscher Volksgenosse“.

o Smešna užaljenost. „Slovenec“ se pritožuje, da bodo pri javni telovadbi o priliki občnega zbora C. M. družbe v Jesenicah telovadili samo sokoli in ne tudi „čuki“ (alias gavrani). Smešno! Tisti ljudje, ki neprestano ražejo in napadajo družbo, hočejo se biti ob njenih slavnostih upoštevanji!

o Poroči se prih. sredo dopoldne v Kranju g. Iv. Masten, c. kr. gimn. profesor, z gospdč. Anico Mayerjevo iz Kranja. Častitamo!

o „Požrtvovalno“ delovanje g. dr. Brejca v Celovcu, znanega narodnega „voditelja“, obstoji glavno v tem, da mu vrže pisarna na leto do 20 tisoč čistega dobička. V resnici, Korotan ni tužen, to ve najbolje „voditelj“ gospod dr. Brejc!

o Utonil je minulo nedeljo v Savinji bl. Sevc šolar iz št. Jederte nad Laškim trgom Franc Golec. Njegovi součenci so zbežali, ko so videli nesrečo, in niso nikomur ničesar povedali. Šele zvečer je povedal nek dečko materi o nesreči. Dva dni pozneje so našli utopljenca.

o Tudi nemška kultura. Ptujski nemškutarji se sedaj v času kislih kumar zabavajo s tem, da pisarijo drug drugemu anonimne dopisnice in pisma. Da vsebina takih pisem ne morejo biti ljubeznosti, je jasno. — Kakor hitro strgaš renegatu masko „nemštva“ z obraza, ostane sama surovost.

o Umazana reklama. Tovarnar Steinklauber s Pragerskega je takoj drugi dan po toči lazil po Ormožu in drugod ter ponujal svojo opeko. Možno se je šlo za dober dobiček — da bi pa ljudje ne opazili njegove nemško-klerikalne židovske vsiljivosti, je tudi za nameček daroval nekaj opeke. Te dni je odposlal svoje blago; slov. službojoči uradnik je naročil, naj vagone z opeko v Ptuj pretehtajo kakor je prav in v predpisu. Zaradi tega napada sedaj Steinklauber tega uradnika v vseh nemških listih, da je zavlačeval „pomoč“ (dobro plačano „pomoč“) revežem v Ormožu. Slovenske opeke iz Rač pa da baje ni trebalo tehtati... (ker je bila tehtana). Napad ima služiti samo za reklamo temu ponemčevalcu na Pragerskem. Glede opeke smo Slovenci že preskrbljeni s tovarnami in prav nič ne rabimo Steinklauberja z njegovim odurnim blatenjem slov. železn. uradnika.

o Reciprociteta zagrebškega vseučilišča. Nemce silno peče vest, da se Slovenci nameravajo potegovati za reciprociteto zagrebškega vseučilišča. — „D. W.“ že vpije o slabem „materijalu“, ki bi baje potem „poplavlil“ naša sodišča in zahteva, naj ostanejo „wendokroati“ doma, na „naša“ sodišča spadajo Nemci! Mi vemo, da uprav glede tega Nemce čevlji tako zelo žuli: c

kr. sodniki na naših slovenskih sodiščih naj pomagajo širiti ponemčevanje. V tem jih tudi podpira vlada. Pa zlatih dni bo kmalu konec! Slovanski odpor se čimdalje močneje budi v državi — in enkrat pridemo tudi mi do svojih pravic! Nemške pritožbe pa naj vspodbujajo naše poslance, da se čimbolj energično zavzamejo za reciprociteto zagrebškega vseučilišča!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Na Španjolskem zopet mir.

o Madrid, 1. avgusta. „Correspondencia“ poroča danes iz Barcelone, da se je mesto začelo pomirjevati. Jutri izidejo zopet listi. Živeža še manjka; kar pride po morju, je neznansko drago. Generalni kapitan v Kataloniji je naznanil vladi, da ne potrebuje več čet.

o Madrid, 1. avg. V Barceloni se bode jutri popolnoma upeljal mir in red. V Reusu in drugod so začele tovarne zopet delati.

o št. Sebastijan, 1. avg. Po uradnih brzojavkah vlada zopet mir in red v Kataloniji, Aragoniji, Navarri in na Biskajskem. Vkljub temu je vlada oskrbela vse varnostne odredbe.

o Berlin, 2. avg. Ker vlada sedaj na Španjolskem mir, bode šlo mnogo čet, ki so bile za doma pripravljene, v Melillo, kjer se bode potem napravil čvrst naskok na Kabyle.

o Madrid, 1. avgusta. Ministerski predsednik Mavra je poročal v današnjem ministerskem svetu, da se je položaj v Melilli zboljšal. Doslej se ni vršila zopet nikaka bitka. Vendar pa namerava general Marina začeti odločilno bitko kakor hitro dobi več vojakov.

Dogodki v Melilli.

o Madrid, 1. avgusta. Uradno se poroča iz Melille dne 31. julija zvečer: Sovražnik je napadel vlak z živili pri drugi železniški postaji izven mesta. Vlak se je vrnil brez posebne nezgode v mesto nazaj.

o Melilla, 1. avgusta. Sedaj vlada tukaj mir. Govori se, da se bo kabylska vojska vsled nesporazumljenja med poglavarji posameznih plemen razšla.

o Melilla, 2. avgusta. Dvema vlakoma se je pod varstvom močnega vojaškega oddelka posrečilo oskroeti zelo izpostavljeno vojaško postojanko z živežem.

o Melilla, 2. avgusta. Kabyli so zopet dobili znatna ojačenja in bodo napadli Španjolce z vsemi silami. Velika bitka se bode bila v kratkem.

Iz Turčije.

o Carigrad, 2. avg. Kakor poroča „Tanin“, se je včeraj vsled posredovanja visoke porte odstranila grška zastava s trdnjav v Kaneji.

o Pariz, 2. avg. „Echo de Paris“ poroča, da bode obiskal ruski car Nikolaj v jeseni Carigrad. Car se pelje s Krima naravnost v Italijo, na povratku pa obišče turškega sultana.

o Solun, 2. avg. Iz Male Azije poročajo o velikem razburjenju mohamedanskega prebivalstva zaradi grških zastav na Kreti. Mohamedanci so nevoljni na krečanske velesile in njihovo postopanje v tem vprašanju. — Vlada se trudi(?), da bi ljudi pomirila.

Nemške surovosti v Schwehatu.

o Dunaj, 2. avgusta. Vsled hujskanja nemških listov so danes Nemci v Schwehatu s silo preprečili češko veselico istotam. — Nabralo se je iz Dunaja in okolice okrog 6 tisoč razne nemške svojati, katera je zasedla vse

ceste in dohode k gostilni, v kateri so nameravali imeti Čehi svojo veselico. Navzoča sta bila tudi drž. posl. Malik in Mühlwert, katera sta „mirila“ razburjeno množico. Nemci so mislili večkrat lokal naskočiti in demolirati; a močna orožniška straža je to zabranila. Demonstrantje so burno zabavljali na nemške socialiste, kateri so oskrbeli orožništvo. Nemci so „stražili“ lokal od dopoldneva do 4. ure popoldne; slednjič se je sklenilo, da Nemci odidejo, če odidejo tudi Čehi iz gostilne; to se je zgodilo. Brez „žrtev“ seveda ni šlo; napadenih je bilo več Čehov, katere so še zato zaprli, Nemce pa pustili oditi. Zvečer so hujskali razni govorniki po gostilnah zveste „branjitelje“ nemštva na Nižjem Avstrijskem.

Različne novice.

o Ljubljana, 1. avg. Danes se je vršilo po deželi več klerikalnih shodov, na katerih sta poročala dr. Hočevar in dež. odbornik dr. Lampe. — Zborovalci so sprejeli resolucijo; s katero odobrujejo obstrukcijo v državnem zboru.

o Osaka (na Japonskem), 1. avg. Danes zjutraj se je tukaj posrečilo pogasiti velikanski požar v mestu. Pogorelo je 1.300 hiš.

o Krakov, 1. avg. — Iz tukajšnje jetnišnice so pobegnili 4 zločinci, kateri so poskušali oropati in umoriti zaknnski par Krakover. Doslej še jih niso dobili.

a Berlin, 2. avg. „Tageblatt“ poroča iz Novega Jorka, da so vsled silnega potresa v Mehiki pretrgane vse prometne zveze in zategadelj prihajajo od tam le redka poročila. Mrtvih je več ko tisoč ljudi, škoda znaša nad 10 milijonov dolarjev.

a Berlin, 2. avg. „Lokalanzeiger“ poroča iz Švice, da stoje v engadinski dolini pod Lischenersnežnikom vsi gozdovi od 2000—2600 m višine v plamenih. Požar nudi ob zahajajočem solncu veličastno-strašen pogled. Požarne brambe iz več krajev se trudijo, da bi požar pogasile.

a Frankobrod, 2. avg. Danes ob 9. uri 5 minnt dop. se je dvignila zračna ladija „Zeppelin II.“ na pot proti Kolinu ob Reni. Navzoča je bila ogromna množica ljudi in streljalo se je s topiči.

Obrambni vestnik.

d Za Ciril-Metodov obrambni sklad 1000×200 prav marljivo podpisujejo deleže v Novem mestu dolenski rodoljubi. Do sedaj se jih je prijavilo že 15, med njimi celo dve dami, ki bodo vsak zase plačali po 200 K, nekaj pa jih je še obljubljenih. Posebno čast in pohvalo izmed te petnajstice pa zaslužijo trgovka gdč. M. Seidl in gg.

odvetnik dr. J. Šegula, primarij dr. P. De Franceschi in odvetnik dr. K. Slanc, ki so vsi štirje vplačali že ves znesek po 200 K in g. trgovec J. Picek, ki je plačal 40 K kot prvi obrok. Čast jim! — Pa tudi več takih je že javljenih, ki se bodo združili v eno skupino in skupno podpisali delež 200 K. Imena bomo v kratkem objavili.

d Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. šolski svetnik Fran Hauptman, prof. v pok. pri Sv. Križu nad Mariborom na mesto venca na grob preodličnega slovenskega rodoljuba v Gradcu, † okr. sodnika Franceta Hrašovca 10 K. Iskrena zahvala! Enako je poslal gosp. Josip Lovrec v Mariji Novistični družbi sv. Cirila in Metoda znesek 5 K 46 v., katerega je nabral ob priliki pogreba gospe Hfnagel namesto venca na njen grob. — Iskrena zahvala!

d Za Družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo na fantovskem večeru g. Rudolfa Stermeckega, trgovca v Celju, 16 kron.

XVI. poročilo o stanju hmelja v drugih krajih.

z Norimberk, dne 28. julija 1909 Vreme je bilo in je še nestanovitno; nekaj dni je prav gorko in lepo, potem pa nastane zopet deževno in hladno. Pa kaj hočemo, ko tudi najugodnejše vreme ne more več popraviti, kar je zamujenega; možina letošnjega pridelka bo de pičila. Za najboljšo lansko blago plačalo se je včeraj do 83 M za 50 kg.

z Hersbruck, 27. julija 1909. Vse naše upanje o zboljanju rastline je splavalo po vodi. Če se tudi najdejo tuptam nasadi, v katerih je rastlina zrastle do vrha drogov in obetajo vsaj nekaj pridelka, vendar je večina uničena. Dasi še zrastejo nove panoge, vendar ni v njih pravega življenja. Hmelj se suši in gotovo je, da bo de ta slaba rast tudi nengodno vplivala na prihodnje leto. Vsled tega so se že in se bodo še skrčili hmeljski nasadi.

z Siegenburg (Hallertau) 27. julija 1909. Hmeljski svet se v naših nasadih normalno razvija, vkljub temu pa se bojimo, da vsled črne rose ne bo de zorel. Včeraj je huda nevihta povzročila mnogo škode po hmeljnikih.

z Dachsbad, dne 27. julija 1909. Stanje hmeljske rastline je bilo in je še najslabše; gotova resnica je, da letos ne bo de hmeljske trgate. Najstarejši ljudje se kaj takega ne spominjajo.

z Althausen (Virtembersko), dne 27. julija 1909. Zaželjeno lepo in toplo vreme in sosebno tople noči učinkujejo ugodno na mlade in krepke nasade v višjih legah; nasadi v nižavah pa se niso kaj vidno zboljšali.

z Pfaffenhofen, dne 26. julija 1909. Dasi imamo celi teden ugodno vreme, vendar se hmeljska rastlina ni zboljšala. Zdravi nasadi kažejo nekaj popkov, slabi pa vidno birajo in ni npati, da bi kaj rodili. Po noči od nedelje do ponedeljka imeli smo hudo nevihto, katera je povzročila obilo škode.

z London, dne 7. julija 1909. Lepo vreme je vplivalo ugodno na zdrave nasade, vendar se pa vobče rastlina le

slabo razvija. Hmeljniki, kateri niso bili škropljeni, so zgubljeni, ker se škodljivi mrčes hitro množi. Tuptam so se hmeljniki tudi žveplali, da bi se zabranila plesnoba hmelja. Mnogo nasadov se je že in se bo de še opustilo.

„Allg. Brauer- u. Hopfen Zeitung“
Norimberk.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Branitelji stavijo predloge. Dr. Hinković predlaga, da se čita berolinski dogovor, odnosno konvencija med Avstro-Ogrsko in Turčijo od l. 1879 in cesarjev manifest o proglašenju suverenitete nad Bosno in Hercegovino od 7. okt. 1908, in to iz tega razloga, ker se v obtožnici trdi, da so obtoženci šli za tem, odtrgati te dve deželi od avstro-ogrske monarhije, dasi tisti čas, v kateri pada „revolucionarno“ delovanje obtožencev, še B. in H. nista sploh bili last Avstro-Ogrske. — Dr. Srgjan Budisavljevič stavi predloge, s kojimi hoče pobiti Accurtijeve trditve v obtožnici, da so srbske zadržne institucije bile v službi velikosrbske propagande. Predlaga za priče vse vladine odposlance na kongresih poljedelskih zadrug. — Dr. Lev Mazzura predlaga, da se citajo zgodovinski spisi, s katerimi se pobija Accurtijeva trditev, da se na Hrvatskem in v Slavoniji prej ni znalo za srbsko ime, ampak šele v najnovijem času. Naj se v to svrhu prečita izjava spletskega zbora od l. 914. in 925., sklepi hrvatskega sabora od l. 1848, parlamentarna zgodovina Polica za l. 1861., 1863., 1874. in 1876. — Dr. Gaj predlaga okoli 50 prič, ki bodo dokazale neistost Accurtijevih trditvev glede obtoženih Mitrića in Vukdragovića.

Društvene vesti.

a Slov. pevsko društvo „Vraska Vila“ priredi dne 8. avg. t. l. v svrhu društvene desetletnice slavnost na prostem pri „Slovani“ na Vraskem. Spored: 1. Volarič: „Novinci“, moški zbor. 2. Gross: „Na letovišču“, godba. 3. Slavnostni govor. 4. Satner: „Pogled v nedolžno oko“, moški zbor. 5. Schneider: „Pozdrav s planin“, godba. 6. Sachs: „Venec slov. nar. pesmi“, moški zbor. 7. Straus: „Podonavske slike“, godba. 8. Ferjančič: „Sijaj solnčice“, moški zbor. 9. F. S.: „Viharji življenja“, godba. 10. Hajdrih: „Jadransko morje“, moški zbor. Začetek ob 3. uri popoldne. Godbene točke proizvaja pod osebnim vodstvom g. Schmida narodna godba iz Št. Pavla. Vstopnina: oseba 60 vin.; rodbina nad 3 osebe 2 K. K. mnogobrojni udeležbi vabi vljudno odbor.

Malo novo hišo

(2 mali stanovanji v pritličju, 2 čedni podstrešni sobi, vrt), ravnočkar zgrajeno na mojih stavbiščih v Zavodni **takoj prodam.**

Vinko Kukovec, stavbni podjetnik, Celje

Loterijske številke.

Trat, dne 31. julija 1909: 54, 7, 22, 19, 65.
Linc, „ „ „ „ 83, 74, 60, 3, 21.

Zahvala.

C. kr. trgovsko ministertvo mi je plačo za vožnjo c. kr. pošte iz Ljubnega do Solčave znatno zvišalo. Da sem to dosegla, je bilo potrebno dvakratno posredovanje našega dičnega drž. poslanca gospoda Vinka Ježovnika pri ministertvu, za kar mu tem potom izrekam najiskrenejšo zahvalo.

Ljubno, 1. avg. 1909

Ana Lichtenegger

363 1 podvzetnica poštne rožnje.

Akvizijski potovalni

uradnik

s stalno plačo se sprejme pri dobro vpeljani priznani tuzemskizavarovalnidružbi za življenje. — Ponudbe je nasloviti pod „Reise-beamter“ 20.000/143 F na anončni biro **Jos. A. Kienreich, Gradec Sackstrasse št. 4.**

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru

v dr. Rosinovi hiši, Tegethoffova c. št. 16

se priporoča slavnemu občinstvu v izdelovanje vsakovrstne obleke za gospode. — Velika zaloga blaga na razpolago. 39 51—25

Cene nizke. — Postrežba točna.

Udobno urejena ter opremljena z naj-novejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraški se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpriprostejše do najfinejše izpeljave. — Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v naj-krajšem času. — Strogo solidno delo.

SVODI K
SVODIM!

**ZVEZNA
KNJIGOVEZNICA
V CELJU**
Schillerjeva cesta šte. 3.